

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYCZNY

**PUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ
W STRZEGOWIE**

Opracowany przez:
Mgr B. Osiadła, mgr B. Liczner

WSTĘP

Przemiany zachodzące w ostatniej dekadzie spowodowały pojawienie się nowych problemów wychowawczych. Kondycja ekonomiczna naszych rodzin i lokalnych społeczności stanowi istotny kontekst do występowania wielu problemów społecznych związanych między innymi z nadużywaniem substancji psychotropowych, nikotyny i alkoholu. Współczesne państwo, rozwiązywanie coraz liczniejszych problemów, deleguje na poziom lokalny, a tutaj najczęściej miejscem oddziaływań profilaktycznych jest szkoła, która poprzez swoją misję, program wychowawczy oraz codzienny kontakt z młodzieżą szkolna staje się naturalnie przystosowana do diagnozowania, monitorowania, analiz i przeciwdziałania mogącym się pojawić problemom społecznym.

W naszym programie chcemy, aby wzajemnie przenikały się i uzupełniały poglądy, idee oraz konkretne oddziaływania Ośrodka Pomocy Społecznej, ZOZ, pielęgniarki szkolnej, Policji, Ochotniczej Straży Pożarnej, Kościoła, Poradni PP, Stowarzyszenia AA i rodziców. Zintegrowana i stała współpraca wyżej wymienionych instytucji może przynieść pozytywne skutki oddziaływań, co do których nasza Szkoła musi przyjąć postawę – ściśle określoną, aktywną i zdecydowaną, traktując to jako istotny wkład w budowę społecznego programu profilaktycznego.

Faza konstruowania programu:

- 1.. Diagnoza środowiska szkolnego:
- 2.. Wykorzystanie narzędzi badawczych do diagnozowania niepożądanych zachowań u uczniów:
  - ankiety dla rodziców
  - ankiety dla uczniów,
  - ankiety dla nauczycieli,
  - obserwacje zachowań,
  - rozmowy,
  - wywiady z wychowawcami i personelem szkolnym.
3. Analiza otrzymanych wyników, ustalenie mocnych stron oraz obszarów zagrożenia.
4. Opracowanie programu profilaktyki i planu działań i wyznaczenie osób odpowiedzialnych za realizację poszczególnych działań.

Myślą przewodnią programu jest misja szkoły:

Szkoła promuje postawy szacunku dla innych i siebie samego

Po spotkaniach i rozmowach z nauczycielami, rodzicami i uczniami ustaliliśmy, że największym zagrożeniem w naszej szkole jest agresja słowna (przede wszystkim) oraz fizyczna. W dalszej kolejności pozostają używki – nikotyna i alkohol. Podejmowanie przez uczniów zachowań problemowych zależy również od szkoły, przede wszystkim od:

- postaw i zachowań nauczycieli,
- zasad i obyczajów szkolnych,
- braku pozytywnej motywacji do nauki,
- funkcjonowania grup rówieśniczych.

Duży wpływ posiada też środowisko ucznia i rodzina.. W środowisku funkcjonują grupy rówieśnicze, w których mogą występować zachowania problemowe.

Natomiast w domu rodzinnym uczeń spędza większą część czasu, nawiązuje lub nie wiąże z rodzicami, którzy są dla niego wzorcem. Często w domu, bez prawidłowej kontroli rodziców, przejmują negatywne wzorce z mediów.

Przed zachowaniami problemowymi mogą uczniów chronić:

- zainteresowania,
- więź z rodzicami,
- pozytywny stosunek do szkoły,
- podejmowanie aktywności (sport, nauka, hobby),
- brak lenistwa,
- ciekawość poznawcza,
- wsparcie w trudnych chwilach u drugiej, dojrzałej osoby,
- pozytywna grupa rówieśnicza,
- patriotyzm,
- opieka dorosłych.

Wobec przedstawionej sytuacji, aby chronić wychowanków, będziemy w naszej szkole:

1. Promować zdrowie.
2. Uczyć podejmowania roztropnych decyzji.
3. Kształtować prawdziwe przekonania i obalać stereotypy.
4. Zmieniać błędne oczekiwania.
5. Rozwijać współpracę z rodzicami, PPP i innymi organizacjami wspomagającymi szkołę w zakresie profilaktyki.
6. Uczyć krytycznego stosunku do mediów.

Kierunki działań profilaktycznych:

1. Doskonalenie umiejętności i pogłębianie wiedzy nauczycieli w zakresie prowadzenia działań profilaktycznych.
2. Opracowanie zasady postępowania wychowawców w konkretnych sytuacjach.
3. Współpraca z samorządem uczniowskim, Radą Rodziców i włączanie ich w realizację programu.
4. Systematyczne organizowanie zajęć profilaktycznych (uaktywnianie społeczności szkolnej, propozycje spędzania czasu wolnego)
5. Organizowanie spektakli, imprez, spotkań o tematyce profilaktycznej.
6. Współpraca z rodzicami – przekazywanie wiedzy na temat zagrożeń, włączanie w życie szkoły.
7. Wyposażenie biblioteki w fachową literaturę.
8. Współpraca z Policją.
9. Współpraca z OPS.
10. Zapewnienie uczniom ciekawych form spędzania wolnego czasu.
11. Zachęcanie uczniów do udziału w różnorodnych akcjach na rzecz szkoły i środowiska.
12. Systematyczne omawianie efektów realizacji programu
13. Ewaluacja programu profilaktyki.

Harmonogram działań:

Lp.	Zadania i zagadnienia	Cele i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin (czas działania)
1.	Profilaktyka uzależnień	Ukazywanie zdrowotnych, społecznych, ekonomicznych i moralnych następstw uzależnień; wyjaśnianie przyczyn i mechanizmów tych zjawisk	Wychowawcy, Pielęgniarka szkolna, Pracownicy PPP	Cały rok
2.		Przestrzeganie zakazu spożywania alkoholu, palenia papierosów na terenie szkoły	nauczyciele	Cały rok
3.		Realizacja programu edukacyjnego „Siedem kroków”	Nauczyciel – B. Osiadła, pielęgniarka	II półrocze
4.		Rozwijanie różnorodnych form profilaktyki i poradnictwa	Wychowawcy, pedagog, psycholog	Cały rok
5.		Konkursy plastyczne związana z realizacją programu	Nauczyciel plastyki	1 raz (2 razy) w roku
6.		Spotkania z ludźmi, którzy uwolnili się od nałogu	wychowawcy	W miarę możliwości
7.		Popularyzacja akcji ogłaszanych przez kościoł (sierpień, post, adwent)	Katecheta, ksiądz	Wg terminarza
8.		Lansowanie szkoły jako miejsca wolnego od nałogów	wychowawcy	Cały rok
9.		Uświadamianie szkodliwości palenia (filmy, pogadanki)	Wychowawcy, pielęgniarka	j.w.
10.		Spotkania i rozmowy z osobami, które przestały palić	j.w.	j.w.
11.		Prelekcje pracowników służby zdrowia	lekarz	j.w.
12.		Udostępnienie materiałów propagujących wiedzę o nałogu	Wychowawcy, bibliotekarz	j.w.
13.		Konkursy literackie	n-l j. polskiego	2 razy w roku
14.		Zawody sportowe	n-l wf-u	j.w.

15.		Wskazanie na niebezpieczeństwo zagrożenia wirusem HIV	pielęgniarka	Cały rok
16.		Propagowanie ciekawych możliwości spędzania czasu	nauczyciele	j.w.
17.		Współpraca z ZOZ, Policją	j.w.	j.w.
18.		Kształtowanie poczucia szacunku i odpowiedzialności za własne zdrowie	wychowawcy	j.w.
19.	Profilaktyka zdrowotna	Zachęcenie do zdrowego stylu życia	Wychowawcy, Nauczyciel wf-u. przyrody	Cały rok
20.		Umożliwienie uczniom rozwoju ich potencjalnych możliwości fizycznych, psychicznych i społecznych	Nauczyciele przedmiotowcy	j.w.
21.		Korzystanie z pomocy specjalistów	Pielęgniarka, lekarz, sportowcy	j.w.
22.		Dostarczanie podstawowej wiedzy i kształtowanie umiejętności prowadzących do zdrowego życia	wychowawcy	j.w.
23.	Bezpieczeństwo	Poznanie zasad poruszania się po drodze	Wychowawcy, nauczyciel techniki	Początek roku
24.		Dyżury uczniów na boisku i korytarzu	Opiekun samorządu, Nauczyciel dyżurujący	Cały rok
25.		Pogadanki na temat zasad bezpieczeństwa	Wychowawcy, policjant	j.w.
26.		Spotkania z policją		j.w.
27.		Szkolenia i egzaminy na kartę rowerową	Nauczyciel techniki	II półrocze
28.		Filmy profilaktyczne	wychowawcy	Cały rok
29.		Gazetki i plakaty	Nauczyciel plastyki	j.w.
30.		Uświadamianie niebezpieczeństwa i skutków pożarów	Nauczyciel przyrody, leśniczy	II półrocze
31.		Współpraca z Nadleśnictwem, OSP (wypełnianie czasu wolnego- zawody, konkursy)	wychowawcy	Cały rok

32.		Propagowanie nauki pływania (lekcje na basenie)	Nauczyciel wf-u	j.w.
33.	Przeciwdziałanie przemocy i agresji	Uświadamianie zagrożeń płynących z agresji i przemocy	Wychowawcy, pracownicy PPP	Cały rok
34.		Eliminowanie przemocy	j.w.	j.w.
35.		Propagowanie innych sposobów rozwiązywania konfliktów	wychowawcy	j.w.
36.		Rozwijanie zainteresowań i talentów	nauczyciele	j.w.
37.		Włączanie do rozmów rodziców	wychowawcy	j.w.
38.		Współpraca z PPP	wychowawcy	j.w.
39.		Udział rodziców w życiu szkoły	wychowawcy	j.w.
40.		Kształtowanie umiejętności analizy zachowania swojego i przeproszenia	Wychowawcy, psycholog	j.w.
41.		Spektakle o tematyce profilaktyki	Grupy teatralne	W miarę możliwości szkoły

Spodziewane efekty działań profilaktycznych:

1. Szkoła w opinii uczniów i nauczycieli uważana jest za bezpieczną.
2. Biblioteka wyposażona jest w publikacje dotyczące profilaktyki.
3. Poszerzenie wiedzy nauczycieli na temat profilaktyki. Lepsze kontakty: nauczyciel – uczeń, nauczyciel – rodzic.
4. Uczniowie chętnie biorą udział w konkursach, spotkaniach itp..
5. Uczniowie są współgospodarzami szkoły.
6. Uczniowie i ich rodzice mają możliwość wsparcia.
7. Uczniowie wypracowują zasady współżycia i tolerancji.
8. Agresja występuje sporadycznie.
9. Uczniowie mogą liczyć na pomoc nauczycieli.
10. Uczniowie wyposażeni są w wiedzę z zakresu profilaktyki.

Ewaluacja programu.

Pod koniec roku szkolnego przeprowadzana będzie ewaluacja programu za pomocą ankiety. Osobami ankietowanymi będą uczniowie i rodzice. Uzyskiwane wyniki posłużą do analizy przeprowadzonych działań, ich skuteczności oraz do wprowadzania zmian w kolejnych latach.